

موضوع	بخشنامه شماره 02/94420 مورخ 1402/04/24; ابلاغ «دستورالعمل وجوه اداره شده (ریالی)»
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ب تالی ۰۲۹۴۴۲۰ ۱۴۰۲۰۴۲۴ پیوست: «بخشنامه» جهت اطلاع مدیران عامل محترم بانکهای دولتی غیر دولتی شرکت دولتی پست بانک موسسات اعتباری غیر بانکی و بانک مشترک ایران - ونزوئلا ارسال میشود با سلام احتراما همان گونه که استحضار دارند خدمات مربوط به وجوه اداره شده همواره بخش قابل توجهی از خدمات بانکی شبکه بانکی کشور را به خود اختصاص داده است. تاکنون ضوابط مربوط به وجوه اداره شده در قالب غیر قرض الحسنه با عنوان مقررات مربوط به وجوه اداره شده مصوب جلسه مورخ ۱۳۵۵/۲/۱۴ شورای محترم پول و اعتبار ابلاغی طی بخشنامه شماره نب ۳۰۰ مورخ ۱۳۵۵/۲/۳۰ و در قالب قرض الحسنه تحت عنوان «شرایط و ضوابط افتتاح حساب قرض الحسنه ویژه مصوب جلسه مورخ ۱۳۶۹/۶/۳ شورای محترم پول و اعتبار ابلاغی طی بخشنامه شماره تب ۲۲۳۱ مورخ ۱۳۶۹/۶/۱۴ و اصلاحیه های بعدی آن ملاک عمل بوده است. با عنایت به گذشت سالیان متمادی و تصویب برخی احکام قانونی و مقرراتی مربوط به این موضوع نظیر بند (ب) ماده (۱۷) قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران بند (الف) ماده (۲۰) «قانون احکام دایمی برنامه های توسعه کشور و بند (ل) ماده ۲۸ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)» به روزرسانی ضوابط ناظر بر وجوه اداره شده ضروری مینمود لذا با نظر داشت این که قرض الحسنه ویژه همان عملیات وجوه اداره شده بوده که بر مبنای عقد قرض الحسنه صورت میگیرد ضوابط واحدی تحت عنوان «دستورالعمل وجوه اداره شده ریالی با رویکرد همگرایی موضوعات مرتبط با وجوه اداره شده تدوین و در یک هزار و سیصد و شصت و یکمین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۳/۳۰ شورای محترم پول و اعتبار مطرح و به تصویب رسید اهم احکام مذکور در دستورالعمل موصوف به شرح زیر میباشد - دستورالعمل یاد شده صرفا ناظر بر وجوه اداره شده غیر دولتی میباشد. شرایط اعطای تسهیلات از محل وجوه اداره شده دولتی که در پیوست قوانین از جمله قوانین بودجه سنواتی از محل منابع بودجه عمومی یا منابع داخلی دستگاههای اجرایی مربوط تحت برنامه کمکهای فنی و اعتباری و یا اجتماعی و به منظور تحقق اهداف سرمایه گذاری و توسعه فعالیت بخشهای خصوصی و تعاونی در قالب تسهیلات تلفیقی و یارانه سود تسهیلات از طریق قرارداد عاملیت با مؤسسه اعتباری برای واگذارنده اعتبار پیش بینی می گردد از جمله نحوه تلفیق وجوه مزبور با منابع مؤسسه اعتباری توزیع وجود حداکثر مبلغ تسهیلات اعطایی به هر متقاضی، تعیین نوع وثایق و تضامین و نحوه ارزیابی آنها نحوه اعتبار سنجی متقاضی نوع عقد نرخ سود تسهیلات اعطایی کارمزد قرض الحسنه اعطایی، وجه التزام تأخیر تأدیه دین مدت و نحوه بازپرداخت نحوه نظارت بر مصرف و پذیرنده ریسک تهران بلوار میرداماد، پلاک ۱۸ تلفن: ۱۹۵۱ کد پستی: ۳۳۱۱-۱۵۲۹۶ فاکس: ۶۶۷۳۵۶۷۴ ریاست اینترنتی: www.cbi.ir مهار تورم اندروید نکول، حسب مورد مطابق با قوانین و ضوابط مربوط از جمله آیین نامه اجرایی بند (ل) ماده (۲۸) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۲۶ هیات وزیران و اصلاحیه های آتی آن و در چارچوب قرارداد عاملیت میباشد. وجوه صندوق توسعه ملی نزد مؤسسات اعتباری از شمول مفاد دستورالعمل مذکور خارج بوده و تابع ضوابط و مقررات خاص خود میباشد. قراردادهای وجوه اداره شده منعقد فی مابین واگذارنده وجوه و بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی مستلزم تایید توسط بانک مرکزی نمی باشد. ه بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی میتوانند عملیات وجوه اداره شده را صرفاً با استفاده از منابع واگذارنده و یا به صورت تلفیقی از منابع خود و واگذارنده انجام دهند. چنان چه عملیات وجوه اداره شده صرفاً با استفاده از منابع واگذارنده انجام شود ریسک نکول تسهیلات اعطایی بر عهده واگذارنده و در وجوه اداره شده تلفیقی ریسک نکول تسهیلات اعطایی از محل منابع بانک ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی	

بر عهده بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی میباشد.

در عملیات وجوه اداره شده هم در بخش پذیرش سپرده و هم در مرحله اعطای تسهیلات رعایت نرخ های سود کارمزد مصوب شورای پول و اعتبار الزامی میباشد.

ریسک عدم بازپرداخت تسهیلات اعطایی از محل وجوه اداره شده اصل و سود کارمزد متعلقه میتواند در چارچوب قرارداد عاملیت و به هزینه واگذارنده بیمه شود.

بانک ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی مجازند اعتبار سنجی متقاضیان دریافت تسهیلات از محل وجوه اداره شده را شامل بررسی وضعیت مطالبات غیرجاری چک برگشتی توانایی بازپرداخت و اهلیت اعتباری وی یا بررسی توجیه فنی مالی و اقتصادی طرح موضوع تسهیلات وجوه اداره شده را منوط به این که شرح خدمات اعتبار سنجی به صورت دقیق و شفاف توأم با نرخ کارمزد مربوط در قرارداد عاملیت ذکر شده باشد، انجام دهند.

۱۰ - چنان چه عملیات وجوه اداره شده صرفاً با استفاده از منابع واگذارنده انجام شود تسهیلات اعطایی از آن محل از محاسبه در حدود مقرر در ضوابط ناظر بر فعالیت بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی مستثنی میباشد و لیکن در وجوه اداره شده تلفیقی تسهیلات اعطایی از محل منابع بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی وفق ضوابط مربوط تهران ، بلوار میرداماد، پلاک ۱۸ تلفن: ۱۹۵۱ کد پستی: ۳۱۱۱ - ۱۵۴۹۶ فاکس: ۶۶۷۳۵۶۷۴ ریاست اینترنتی: www.cbi.ir مهار تورم شد رسید

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مشمول محاسبه حدود تعیین شده در مقررات ناظر بر فعالیت بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی از جمله مقررات احتیاطی می شود.

در خاتمه ضمن ایفاد یک نسخه از دستور العمل مذکور خاطرنشان میسازد تمامی ضوابط و مقررات مغایر با آن از جمله " مقررات مربوط به وجوه اداره شده موضوع بخشنامه شماره نب ۳۰۰ مورخ ۱۳۵۵/۲/۳۰ و اصلاحیه «شرایط و ضوابط افتتاح حساب قرض الحسنه ویژه موضوع بخشنامه شماره ۹۱۲۵۲۶۹۳ مورخ ۱۳۹۱/۰۹/۲۳ کان لم یکن تلقی می گردد. لذا خواهشمند است دستور فرمایند مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذیربط آن بانک مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید.

۱۶۰۸۶۹۶۷ مح

مدیریت کل مقررات مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی اداره مطالعات و مقررات بانکی

حمیدرضا غنی آبادی

۳۲۱۵۰۲

تهران بلوار میرداماد پلاک ۱۸ تلفن: ۲۱۹۵۱ کدپستی: ۳۱-۱۵۴۹۶ فاکس: ۶۶۷۳۵۶۷۴ ریاست اینترنتی: www.cbi.ir

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

دستورالعمل وجوه اداره شده (ریالی)

وری اسلامی

ن دارة دبیر خانه ارای پول و اعتبار و

ماده ۲- ارایه خدمات وجوه اداره شده توسط مؤسسه اعتباری صرفاً در چارچوب این دستور العمل مجاز است. ماده ۳- مؤسسه اعتباری میتواند انجام عملیات وجوه اداره شده را صرفاً با استفاده از منابع واگذارنده یا به صورت تلفیق منابع واگذارنده و منابع خود انجام دهد.

ماده ۴ انعقاد قرارداد وجوه اداره شده به صورت تلفیقی به نحوی که بخشی از وجوه اداره شده از سوی واگذارنده و بخش دیگر آن توسط مؤسسه اعتباری تأمین می شود، مجاز است.

ماده ۵ مؤسسه اعتباری در قبال ارایه خدمات وجوه اداره شده منحصرأً کارمزد در چارچوب قرارداد عاملیت ماده ۶ مؤسسه اعتباری موظف به رعایت ضوابط و مقررات مربوط به مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم در تمامی فرآیند ارایه خدمات وجوه اداره شده به ویژه در خصوص شناسایی واگذارنده و متقاضی میباشد.

ماده ۷ انعقاد قرارداد وجوه اداره شده میان مؤسسات اعتباری ممنوع است. فصل سوم - تودیع وجوه اداره شده ماده ۸ وجوه اداره شده در چارچوب قرارداد عاملیت در قالب یکی از انواع سپرده های قرض الحسنه پس انداز جاری بدون دسته چک و یا سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت عادی توسط واگذارنده نزد مؤسسه اعتباری تبصره - مؤسسه اعتباری موظف است عملیات حسابداری مربوط به وجوه اداره شده را در چارچوب الزامات و سرفصل حساب های ابلاغی از سوی بانک مرکزی ثبت نماید.

ماده ۹ چنانچه وجوه اداره شده در قالب سپرده قرض الحسنه پس انداز نزد مؤسسه اعتباری تودیع شده باشد مانده وجوه مزبور که برای اعطای تسهیلات مصرف نشده است در چارچوب ضوابط مربوط مشمول شرکت در قرعه کشی حسابهای قرض الحسنه پس انداز خواهد بود.

ماده ۱۰ مانده وجوه اداره شده نزد مؤسسه اعتباری که برای اعطای تسهیلات مصرف نشده است، مشمول تودیع سپرده قانونی نزد بانک مرکزی وفق ضوابط ابلاغی از سوی آن بانک میشود.

ماده ۱۱ مؤسسه اعتباری موظف است بلافاصله پس از بازپرداخت تسهیلات توسط دریافت کننده وجوه مزبور را به حساب از پیش تعیین شده در قرارداد عاملیت واریز نماید مبالغ مزبور در چارچوب قرارداد عاملیت

مقررات خاص خود میباشد.

ماده ۲۲ سایر احکام ناظر بر وجوه اداره شده تلفیقی که در این دستور العمل ذکر نشده است، تابع سایر قوانین

ماده ۲۳ مؤسسه اعتباری موظف است نسبت به طراحی و ایجاد سازوکارهای کنترلی و گزارشگری سامانه ای برای حصول اطمینان از حسن اجرای این دستورالعمل و ارایه گزارشهای لازم اقدام نماید.

ماده ۲۴ مدیر ارشد رعایت قوانین و مقررات (تطبیق موظف است گزارشهای مربوط به رعایت مفاد این دستورالعمل را به کمیته رعایت قوانین و مقررات (تطبیق ارایه نموده و پس از تایید در کمیته یادشده مراتب را در هیات مدیره برای تصویب گزارش نماید و مصوبه هیات مدیره را به مدیریت کل نظارت بر بانک ها و مؤسسات اعتباری بانک مرکزی ارسال کند.

ماده ۲۵ مؤسسه اعتباری موظف است اطلاعات مربوط به وجوه اداره شده از جمله میزان وجوه اداره شده واگذارنده مانده مطالبات به تفکیک طبقات جاری و غیر جاری سررسید گذشته معوق و مشکوک الوصول) درآمد بانک ناشی از کارمزد عاملیت نرخ سود تسهیلات یا کارمزد و مانده مصرف نشده را به تفکیک تلفیقی و غیر تلفیقی در مقاطع شش ماهه در چارچوب سازوکاری که بانک مرکزی اعلام می نماید به آن

ماده ۲۶ مسئولیت نظارت بر حسن اجرای این دستور العمل بر عهده هیأت مدیره و هیأت عامل مؤسسه اعتباری بوده و تخطی از مفاد آن موجب اعمال مجازاتهای مقرر در ماده (۴۴) قانون پولی و بانکی کشور، ماده (۱۴) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، ماده (۲۱) قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور و سایر قوانین و مقررات مربوط خواهد شد.

دستور العمل وجوه اداره شده ریالی) در (۲۶) ماده و (۶) تبصره در یک هزار و سیصد و شصت و یکمین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۳۰ شورای پول و اعتبار به تصویب رسید و پس از ابلاغ لازم الاجرا میباشد. از تاریخ لازم الاجرا شدن آن شرایط و ضوابط افتتاح حساب قرض الحسنه ویژه تمامی ضوابط و مقررات مغایر با مفاد این دستور العمل و بخشنامه های زیر منسوخ میباشد

- (۱) بخشنامه شماره نب ۳۰۰ مورخ ۱۳۵۵/۲/۳۰
- (۲) بخشنامه شماره نب ۲۷۶۲ مورخ ۱۳۹۰/۷/۱۲؛ اداره دبیرخانه د
- (۲) بخشنامه شماره نب ۲۷۶۲ مورخ ۱۳۹۰/۷/۱۲؛ اداره دبیرخانه د

- (۳) بخشنامه شماره نب ر ۲۲۳۱ مورخ ۱۳۶۹/۶/۱۴؛
- (۴) بخشنامه شماره تب ر ۱۹۳۸ مورخ ۱۳۷۴/۴/۱۹؛
- ه بخشنامه شماره ۹۰۲۸۸۷۸۹ مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۱
- (۶) بخشنامه شماره ۹۱۲۵۲۶۹۳ مورخ ۱۳۹۱/۹/۲۳

